

**LISTA TEMATÓW NA CZĘŚĆ USTNĄ EGZAMINU MATURALNEGO
Z JĘZYKA POLSKIEGO W ROKU SZKOLNYM 2014/2015-
W ZESPOLE SZKÓŁ TECHNICZNYCH W OLECKU**

LITERATURA

1. Symbolika żywiołów. Interpretując wybrane teksty poetyckie, zwróć uwagę na wieloznaczność tych samych elementów natury.
2. Polska pieśń narodowa – dokonaj analizy jej odmian, funkcji i związków z dziejami narodu.
3. Poezja Jana Twardowskiego – zilustruj w niej obecność sfer sacrum i profanum.
4. Na podstawie analizy wybranych utworów, określ, jak do tradycji sarmatyzmu ustosunkowywali się pisarze późniejszych epok.
5. Obraz świata Orientu w twórczości romantyków. Omów temat na przykładach wybranych utworów literackich.
6. Literatura epistolarna jako świadectwo przeżyć, odczuć i wrażliwości autorów. Omów temat na podstawie wybranych tekstów.
7. Motyw nieszczęśliwej rodziny w literaturze. Omów temat, odwołując się do wybranych utworów z różnych epok.
8. Scharakteryzuj rycerza jako bohatera literackiego w wybranych utworach średniowiecza, baroku i pozytywizmu.
9. Obraz rewolucji w literaturze. Przedstaw temat, odwołując się do wybranych utworów z różnych epok.
10. Przedstaw stosunek twórców romantycznych i pozytywistycznych do roli arystokracji w życiu narodu. Odwołaj się do wybranych utworów literackich.
11. Bogowie starożytnej Grecji w literaturze polskiej. Zanalizuj temat na przykładzie wybranych utworów Jana Kochanowskiego i Zbigniewa Herberta.
12. Dokumentaryzm i parabola w literaturze współczesnej. Omów temat na wybranych przykładach literackich.
13. Odrzucony i samotny twórca nieakceptowany przez mu współczesnych. Przedstaw „dowody” alienacji Cypriana Kamila Norwida odzwierciedlone w jego twórczości.
14. Bohaterowie literaccy jako autorzy pamiętników, dzienników i listów. Scharakteryzuj i porównaj wybrane kreacje.

15. Zanalizuj wybrane utwory literackie, w których narracja odzwierciedla typowe mechanizmy ludzkiej pamięci (np. achronologię, zasadę skojarzeń, zaburzenia hierarchii ważności zdarzeń itp.).
16. Polemika z mitami romantycznymi. Zanalizuj problem odwołując się do literatury drugiej połowy XIX i XX wieku.
17. Literackie rodzeństwa. Przedstaw różne wizerunki i ukaż ich związek z ideą dzieła.
18. Znaczenie przestrzeni sakralnej w życiu bohaterów literackich. Omów artystyczne sposoby jej kreowania, analizując celowo wybrane utwory.
19. Sceny batalistyczne w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
20. Dowiedz, że "Władca Pierścieni" i "Silmarillion" to powieści o archetypach dobra i zła.
21. Ideały i wartości w literaturze fantasty. Omów temat, odwołując się do twórczości J.R.R. Tolkiena.
22. Udowodnij tezę, że istnieją w dziejach literatury powieści, które mogą stać się przewodnikami po życiu.
23. Poezja Haliny Poświatowskiej: życie miłosne w obliczu śmierci i choroby. Omów wybrane tomiki wierszy.
24. Magiczny świat baśni. Zinterpretuj i porównaj symbolikę magicznych rekwizytów oraz funkcję postaci fantastycznych w wybranych utworach J. Ch. Andersena oraz innego baśniopisarza.
25. Młodzi wobec wyzwań swoich czasów. Przedstaw i oceń postawy pokolenia młodych, odwołując się do literatury wybranych epok.
26. Motyw „gloria victis” w utworach drugiej połowy XIX i początku XX wieku. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
27. Jednostka wobec zbiorowości w ujęciu twórców romantyzmu i pozytywizmu. Rozważ problem, przywołując wybrane utwory.
28. Kultura średniowieczna źródłem inspiracji dla współczesnej literatury fantasy. Interpretując wybrane utwory, omów zakres i kierunek wpływów.
29. Góry jako źródło inspiracji dla twórców literatury. Przedstaw temat na wybranych przykładach.
30. Konflikt rozumu i serca ukazany w literaturze. Omów zagadnienie, analizując zachowanie wybranych bohaterów literackich.
31. Jakimi kryteriami etycznymi kierują się w życiu bohaterowie Gustawa Herlinga – Grudzińskiego? Rozwiń temat na wybranych przykładach.

32. Tytuł, motto, ostatnia scena jako klucze do interpretacji dzieła. Rozwiń ten temat na wybranych przykładach.
33. Rosja w oczach swoich pisarzy. Porównaj sposoby mówienia o państwie i społeczeństwie, interpretując dzieła wybranych autorów.
34. Szkoła i środowisko uczniowskie jako inspiracja twórców literackich. Zanalizuj temat, odwołując się do wybranych utworów.
35. Odwieczne wędrowanie człowieka w poszukiwaniu sensu życia. Omów problem, odwołując się do wybranych tekstów literatury polskiej i obcej.
36. Wygnaniec, emigrant jako postaci charakterystyczne dla literatury polskiej. Omów problem odwołując się do wybranych utworów.
37. Młodzi wobec wyzwań swoich czasów. Przedstaw i oceń postawy pokolenia młodych, odwołując się do literatury wybranych epok.
38. Różne sposoby odniesień do motywu *ars poetica*. Omów temat poprzez analizę i interpretację porównawczą wybranych utworów z różnych epok.
39. Motyw skrzywdzonego dziecka w literaturze pozytywizmu i Młodej Polski. Omów problem, analizując wybrane przykłady.
40. Symbolika chrześcijańska w polskiej literaturze romantycznej. Zinterpretuj wybrane symbole, omów funkcje, jakie pełnią w dziełach literackich.

ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

41. Sytuacja uwięzienia rozumiana dosłownie i metaforycznie. Porównaj różne postawy człowieka zniewolonego, interpretując wybrane dzieła literackie i filmowe.
42. Świat prowincji ukazany w opowiadaniach Bruno Schulza i na obrazach Marca Chagalla. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
43. Korszachty z nieczystymi siłami. Przedstaw najciekawsze realizacje tego tematu w oparciu o wybrane teksty literatury i malarstwa (lub literatury i filmu).
44. Malarstwo, rzeźba, architektura jako inspiracja dla literatury. Omów temat, analizując celowo dobrane utwory.
45. Przedstaw różnorodność ujęcia obrazu Madonny w literaturze i sztuce współczesnej. Omów temat na wybranych przykładach.
46. Judasz - bohater literacki i jego malarskie portrety. Omów różne sposoby ukazywania bohatera odwołując się do wybranych utworów.
47. Artystyczne interpretacje powstań narodowych w literaturze i malarstwie. Odwołaj się do wybranych przykładów, dokonując analizy porównawczej dzieł.

48. Ruiny w estetyce romantycznej i współczesnej. Zinterpretuj ich metaforykę, analizując wybrane teksty literackie i dzieła plastyczne.
49. Przeprowadź analizę porównawczą kilku teatralnych bądź filmowych realizacji wybranego dramatu Williama Szekspira. Określ stosunek reżysera do literackiego pierwowzoru.
50. Literackie i fotograficzne świadectwa czasu wojny. Porównaj wartości poznawcze interpretowanych przykładów literatury faktu i zdjęć reportażowych.
51. Interpretując prozę wybranego twórcy, uzasadnij, jakie dzieła malarskie mogłyby stanowić ich plastyczny odpowiednik. Budując analogie, uwzględnij nastrój, środki obrazowania, konwencję artystyczną, temat itp.
52. Realia życia w PRL w tragikomicznym ujęciu filmowym i literackim. Zinterpretuj celowo wybrane dzieła, zwracając uwagę na poetykę groteski.
53. Melancholia w literaturze i plastyce. Przedstaw alegoryczne i symboliczne ujęcia tematu, analizując wybrane dzieła.
54. Literackie i filmowe wizje przyszłości. Omów temat na wybranych przykładach.
55. Obrazy rodziny w literaturze pozytywizmu oraz serialach TV. Analizując wybrane dzieła literackie i seriale scharakteryzuj różne modele rodziny.
56. Wizerunek polskich chłopów w literaturze i malarstwie XIX wieku. Omów sposoby obrazowania i ich funkcję na przykładzie wybranych dzieł.
57. Motyw biesiady w literaturze, piosence i filmie. Porównaj sposoby przedstawienia tematu w oparciu o wybrane przez siebie utwory.
58. Motyw Pasji w literaturze, filmie i malarstwie. Interpretując wybrane dzieła, zwróć uwagę na różne realizacje motywu oraz specyfikę środków obrazowania.

JEZYK

59. Współczesne anglicyzmy w języku handlu i reklamy. Na podstawie analizy zebranego materiału językowego oceń funkcjonalność zapożyczeń angielskich i zasadność wprowadzenia ich do polszczyzny.
60. Nazwy współczesnych zespołów muzycznych. Omów je pod względem etymologicznym, semantycznym i słowotwórczym.
61. Reklamy radiowe. Odwołując się do wybranych przykładów, przedstaw różne formy ekspresji, środki wyrazu charakterystyczne dla tego typu wypowiedzi.
62. Zanalizuj i porównaj środki służące stylizacji gwarowej w języku narratora i wybranych bohaterów dowolnej powieści o tematyce wiejskiej.
63. Język jako instrument walki o władzę. Omów problem, analizując prasowe, radiowe i

telewizyjne materiały wyborcze.

64. Historia w nazwach zapisana. Zanalizuj znaczenie i pochodzenie wybranych nazw miejscowych w Twojej okolicy lub regionie.
65. Scharakteryzuj język wybranych bohaterów literackich. Uwzględnij cechy ujawniające ich przynależność środowiskową i charakter.
66. Kicz językowy. Omów to zjawisko na podstawie analizy zebranego materiału językowego (np. piosenki disco-polo, wierszyki sztambuchowe, harlequiny).
67. Język komiksu a język prozy fabularnej. Zanalizuj i porównaj funkcje języka w kreowaniu świata przedstawionego dowolnie wybranego utworu oraz jego wersji komiksowej.
68. Mowy starożytnych oratorów a przemówienia współczesnych polityków. Zanalizuj i porównaj retoryczne środki perswazji zastosowane w wybranych tekstach.
69. Język groteski jako wyzwanie wobec tradycji. Zanalizuj i porównaj język wybranych utworów Witkacego i Gombrowicza, zwracając uwagę na zjawisko gry z konwencjami językowymi i literackimi.
70. Styl urzędowy i publicystyczny w poezji. Zanalizuj język celowo wybranych wierszy współczesnych poetów oraz określ funkcje tego typu stylizacji.
71. Zanalizuj język artykułów prasy młodzieżowej. Oceń jego wpływ na kulturę języka młodego czytelnika.